

מסורת הש"ס

(א) י"א בזה, (ב) כלים פכ"ח
(ג) מ"ו, (ד) בינה לב, וש"ע"ש,
(ה) ברכות ט, וש"נ, (ו) ג'י
העורך לנצח, (ז) ו' לעיל ג:
(ח) וש"נ, (ט) פ"י ממרי ארמיאל
גרעיניהו רצין וואלנא
גרעיניהו עם התמרים ערוך
עקר ארס, (י) בינה ד:
(יא) ו' לעיל, (יב) כלים
פכ"ח י"א, (יג) ס"א ל"ג,
(יד) שמי יחזק (ט"ז) גס
צירושמי פירש ק,

לעזי רעט"י

טיולי"ש. רעפים.

רַב נָסִים גֵּאוֹן

מאי לאו בפריסאיתא ולא קבלה לא מארמיאיתא הויל וחזיאן אגב אימרו. תמצא פירושיה בסוף פרק גטול אדם את בנו (דף קמג) הני גרעני דחמרי ארמיאיתא שרי לטלטלינהו בשבחה הויל וחזיאן אגב אימן, כי התמרים יכשים תאכל אותם בהבמה דופרסיאיתא אסור לפי שהרופט של תמרים לא תאכל בהבמה אלא גרענא בלבד, לא חזיאן אגב אימן.

רבינו חננאל

היינו נמי מירה והוא תרגום של בית
שפיתא שמיט קדרות: קשיינא.
גרעינין: בר פוחסי. בן גדולים:
אכל תמרי. ביום טוב: פרסייחא.
ממרים טובים ומתבשרים יפה וכל
אוכל שלהם נפרש מעל גרעינין ואין
הגרעינין ראוין לטלטל ואפ"ה שרי
לטלטל למישידיהו לחיותא. אלמא לא
קיבלה מנייה: בארמיא. לחין
מתבשרות יפה ואין האוכל נפרש מהן
ומשתייר בגרעינין וחזו לאדם: אגב
אימיניה. שיש עוד מאמן עליהן:
מרכה. מיעולן ומצטלן כרוב: רב
המונא אחר. מתניין פחות
משלשה טפחים על שלשה טפחים פליגי
לעין טומאה: ומקולי מעלגות.
מעלגות הקלות צעיון דומיא
דמתוקנות לפקוק מרחץ דמידי דלא
חשיב הוא. וקיסוף דנקט במתניין
משום הכבוד דקוק ארעא ופלוגתא
דהלכה תנא קיסוף: פחות משלשה כו'.
דאילו שלשה על שלשה חשיבי ולא בטלי
ואע"ג דקילי כגון סמרטוטין: שספקין
לכן. שספקי לכן: לפקוק המרחץ.
נקבים שהמים באים דרך שם המרחץ:
ולערב זו אם הקדרה. לאחז בזה
שולל מקדו ונלערה לתוך הממחוי:
בין מן המזון. לחמיה מפרש:

הניסיון

המוכן מחורר ר"ע אומר מן ה
ואיתניא רבה בר בר חנה א"ר

מכריע ואמאי והלא גילו דצבריה
דכוהו היינו תלמו במגוד ואשינו מוכין
אחורי הדלת שלא מן המוכן הואיל והוא
כולי האי תלמו במגוד מאחורי הדלת דה
טעור ומשני דלגגי אשפה מוכן הוא והא

הלכתא כוחיה, דאמר רב
ממנה צעים ששינו מן הדקל
מרכבה עליהם
מרכבין ומסיקין.
המגנוד למתני
פחות מ'
הא דמיתא רביא
פחותה משלשה
מקלי משלש
כענו ו', דתנן בביים ב'
פחות משלשה
משלש התקנין לפקק את
המגנוד ולגגו בר הקריה
ולקלקו בר הריחים בין מוכן
בין איתניא מוכן משה דברי
ר' אליעזר, ר' הושע אומר

הם דר' אליעזר ור' עקיבא
יהודה דחזא פלוגתייהו
הו איהו לא סבירא ליה אלא
מה משום דאין מדליקין צו

נכרי שחקק קב בבקעת ישראל מסיקין
 ב'יו"ט ואמאי נולד הוא לדבריהם דר"א ור"ע
 קאמר ליה וליה לא סבירא ליה רבא אמר
 היינו טעמא דרבי אליעזר לפי שאין מדליקין
 בפתילה שאינה מחורכת ולא בסמרטוטין
 שאינן מחורכין אלא הא דתני רב יוסף ג' על
 ג' מצומצמות למאי הלכתא לענין טומאה
 דתנן ג' על ג' שאמרו חוץ מן המלל דברי
 ר"ש וחכ"א א"ג על ג' מכוונות: אמר רב
 יהודה אמר רב ^אמסיקין בכלים ואין מסיקין
 בשברי כלים דברי רבי יהודה ור"ש מתיר
 מסיקין בתמרון ^באכלן אין מסיקין בגרעיניהן
 דברי רבי יהודה ור"ש מתיר מסיקין באגוזים
 אכלן אין מסיקין בקליפותיהן דברי רבי
 יהודה ורבי שמעון מתיר וצריכא דאי
 אשמעינן קמייאא בההיא קאמר רבי יהודה
 משום דמעיקרא כלי והשתא שבר כלי והוה
 ליה נולד ואסור אבל תמרים דמעיקרא
 גרעינין והשתא גרעינין אימא שפיר דמי
 ואי אשמעינן גרעינין הוה אמינא דמעיקרא
 מכסיין והשתא מיגליין אבל קליפי אגוזין
 דמעיקרא מיגלו והשתא מיגלו אימא שפיר
 דמי צריכא והא דרב ^גלאו בפירוש איתמר
 אלא מכללא איתמר דרב אכל תמרי ושדא
 קשייאתא ^דלבוכיא אמר ליה רבי חיאי ^הבר
 פחתי כנגדו ב'יו"ט אסור קיבלה מיניה או לא
 קיבלה מיניה ת"ש דכי אתא רב לבבל אכל
 תמרי ושדא קשייאתא לחיותא מאי לאו
 בפרסייאתא ולא קיבלה לא ^ובארמיאתא
 הואיל וחזי אגב אימייהו א"ל ר' שמואל בר
 בר חנה לרב יוסף לרבי יהודה דאמר מסיקין
 בכלים ואין מסיקין בשברי כלים יכיון
 דאדליק בהו פורתא הוה ליה שברי כלים
 וכי קא מהפך באיסורא קא מהפך דעבד
 כדרב מתנה ^זדאמר רב מתנה אמר רב
 העצים שנשרו מן הדקל לתנור ב'יו"ט מרבה
 עצים מוכנין ומסיקין רב המנונא אמר הכא
 בפחות משלשה על שלשה עסקינן ^חומקולי
 מטלניות שנו כאן ואזדא ר' אליעזר לטעמיה
 ור"ע לטעמיה ^טדתנן פחות משלשה על שלשה
 שהתקינו לפסק בו את המרחץ ולנער בו את
 הקדירה ולקנח בו את הרחיים בין מן המוכן
 ובין שאין מן המוכן טמא דברי רבי אליעזר
 ורבי יהושע אומר בין מן המוכן ובין שלא מן
 כן טמא ושלא מן המוכן טהור ואמר עולא
 חנן הכל מודים ורקו באשפה דברי רבי טהור
 הניחו

הניד

רְבֵּא אמר היינו מעמא דר' אַיִצֵּזֶר. משמע דרזא לענין טומאה
 אית ליה סינויא דרזא דאזא דר אהבה ולקמן משמע דאית ליה
 סינויא דרזא המנוגה דלמר מקולי מטלניות שנו כאן דקאמר והדר
 ציה ר' עקיבא לגזי ר' יהושע על כן נראה דהכא גרס רבה ולקמן
 רבא וי"ל דבזמנא נהגו אנשים להדליק
 הפתילה ולכבותה כדי שתהא מהוהבת²
 דהא אין הלכה כרבי אליעזר דשמותי
 הוא ועוד אמרין לקמן³ הכא צפתילה
 שצריך להציתה עסקין משמע דיכול
 להדליק אע"פ שאינה מהוהבת:

וְלֹא בַּמִּטְרוּטוּיִן שְׂאִינָן מִחוּרְבֵּינָן.
 קשה כיון דמנא דלפילו צפתילה
 שאינה מחורבת אין מדליקין כ"ש
 צמטוטוין שאינם מחורבין ומיהו
 צתוספתא גרס ולא צמטוטוין אפי'
 מחורבין: **אב"ל** אין מסיקין
 בגרענייהון. מימא לר"י דצפרק
 נוטל (לקמן דף קמב): אמר למימרא
 דרבא רבבי יהודה צתירא צת פירוש
 דאשר נצלה צת צתנבלה צת ווא"ל
 לשמ"י טווי יל צב ארוחא שדד משניה

מוסף תוספות

א. מוס' ה"לש' מתחיל
 חזר רבוהר חיש על דברו
 הגמ' "לפי שאין מרליקין
 במתלה הארץ מהחורבת".
 ב. לאוחב בה הארץ הוי"ב
 וכו' ד[ה]לכתא כר' עקיבא
 מרליקין בן א"ש' שניא
 מהחורבת. מוס' ה"לש'
 ג. [בפרקין] דב כחש על
 הור. מוס' ה"לש'.
 ד. כלומר, אלמא לא ס"ל
 בן יהודה, דיוכי שבשטי
 האז מאמולו, לר' יהושע
 מעים ארואים לאילית
 א"ל, ודוים סרסוה, חיש
 נבבלה שנתבבלה ביו"ט
 ואסר ר' יהודה. מוס'
 ה"לש'. ו. לחיותא.
 ז. עינא' א. כיון א"ל חזו
 א"ל לחיותא א"ל להסקא.
 ח. עינא' א. ו. [ו]סיק [בהם].
 ט. מוס' ה"לש'. י. א"ל
 כנורל, מוס' ה"לש'.
 יא. כפאס, מוס' ה"לש'.
 יב. שטבור, מוס' ה"לש'.
 יג. [על] תענא' א. שטבור
 יד. דאם ה' מפריש מן
 האזל, האזל, מוס' ה"לש'.
 טו. חקלקל. מוס' ה"לש'.
 טז. אסיר. מוס' ה"לש'.
 יז. כה א"ל צורף להביא
 וא' דרב סבר לה כר'
 יהודה. מוס' ה"לש'.
 יח. רעובדא דרב במתרים
 הור. עינא' א. דמחא א'
 שמיא א"ל עיני מתרים
 ומעיקרא מבס ודוד
 מגול, אב"ל. מוס' ה"לש'.
 יט. דראכא למימר כיון.
 כ. י"ז. א"ל חזו, דרב
 וכעבדא מנייה גמזין
 ציחוטא בסמור. מוס' ה"לש'.
 כא. כעטמא לב דהו. מוס'
 ה"לש'. כב. לרואח ומלחא
 אשפנינא כלחא לתמזדא
 כ"ג. כי ה"ז נטיע בה
 מוס' ה"לש'. כד. [ד]מחא
 שמעין א"ל. מוס' ה"לש'.
 כה. ק"ל לרב יהודה
 דלא שניא ביהיניה, דרב
 מלחא מלחא ביה וכו'
 א"ל דמעיקרא שפלים
 לרואל ומזין
 ודחשא שפלות שהוא
 לבמהא א"ל להסקא.
 כז. עינא' א. ו. א"ל משתבר
 לפרשוי הכי. מוס' ה"לש'.
 כח. שטמא מכן ושאינו מוס'
 ד"א חינו מכן ושאינו
 מוזין ד' יהושע. מוס' ה"לש'.
 כט. כ. ממו ר'. עקיבא. מוס'
 ל"ס [פ"ח משנ' ב'].
 לו. [א"ל] א"ל [א"ל] א"ל [א"ל]

גזירה

כא. אחורי דלת. מוס' הרא"ש. כב. גי' מוס' הרא"ש "דהוד

המוכן טהור]. ואוקימנא בשזרקו לאשפה דברי הכל טהור,